

Koekaivaus Laitilan Kansakoulumäen SO-osassa seurakunnan alueella kesäkuun 22 p:nä 1936.

Liitteinä 3 karttaluonnosta ja 2 valokuvaa.

Talvella 1935/1936 pyysi kirkkoherra J. E. Kallas Laitilan seurakunnan puolesta Muinaistieteelliseltä Toimikunnalta, että seurakunta saisi ottaa soraa omistamastaan Laitilan Kansakoulumäen SO-osasta. Kun paikalla Appelgrenin kartan mukaan (karttaliite № 1) oli lukuisia pitkulaisia syvennyksiä maassa (ryssänhautoja), ei Toimikunta katsonut voivansa suostua seurakunnan pyyntöön, ennenkuin mäen tarkastaminen oli suoritettu, ja lupasi toimituttaa sen kesällä 1936. Allekirjoittanut sai tehtävän osakseen ja suoritti sen kesäkuun 21-22 p:nä 1936.

Seurakunta halusi soranottoon luovutettavaksi mäen SOPään (valokuva № 2), rukoushuoneen päädyistä n. 30 metrin päässä sen kanssa yhdensuuntaisesti kulkevaa linjaa myöten (merkitty punaisella karttaliitteisiin 1 ja 2), joka alue siis oli koekaivauksin tarkastettava. Osa Appelgrenin kartalle (liite 1) merkityistä ryssänhautoista kaivon läheisyydessä oli jo aikaisemmin hävinnyt siihen tehdyn pienehkön sorakuopan tieltä. Monet muistakaan siinä näkyvistä syvennyksistä eivät enää olleet erotettavissa, enkä katsonut tarpeelliseksi niitä kartan mukaan etsiä, vaan valitsin kuusi selvästi huomattavaa tarkastettavaksi. Kaikki osoittautuivat löydöttömiksi, eräissä tavattiin hiiliä ja nokea.

№ 1. N. 1,5 x 2 metrin laajuinen. Liikutettua maata ja

hieman nokea 80 cm:n syvältä. Löydötön.

2. 1 x 2 m:n laajuinen. Syvyys (liikuteltua maata) 75 cm. Ei hiiliä eikä nokea. Löydötön.

3. 0,65 x 1,60 cm. Syvyys n. 60 cm. Ei hiiltä eikä nokea. Löydötön.

4. 0,75 x 2,30 m. Syvyys n. 45 cm. Runsaanlaisesti hiiliä, mutta muuten löydötön.

5. 0,70 x 1,50 m. Syvyys n. 40 cm. Löydötön.

6. 1,05 x 3,20 m. Syvyys n. 90 cm. Runsaasti hiiliä, mutta muuten löydötön.

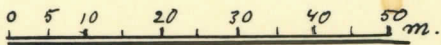
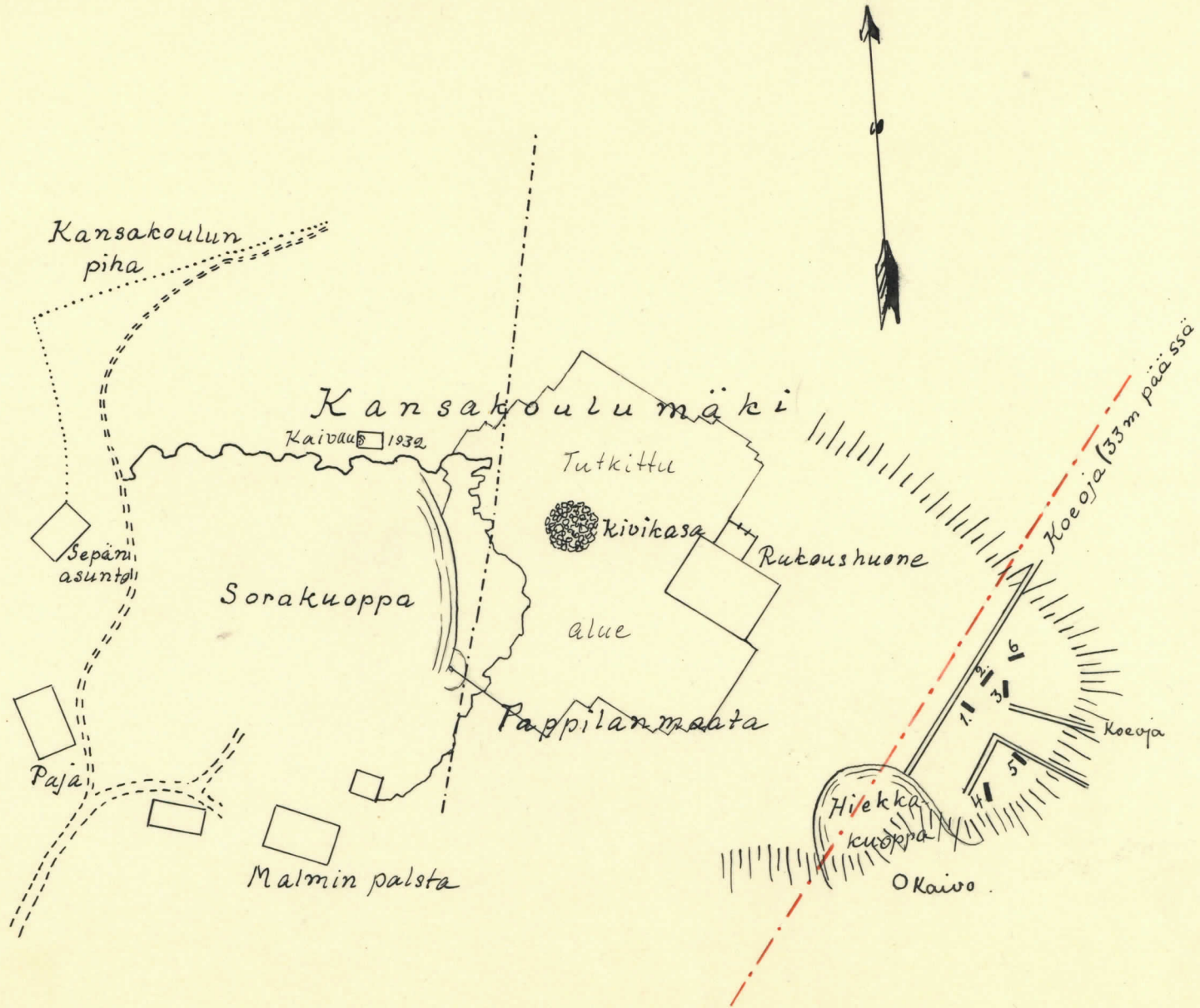
Hautojen (?) pitkittäis- ja poikkileikkaukset karttaliitteellä 3.

Todetakseni ulottuisiko rukoushuoneen ympärillä ollut, ainakin suurimmaksi osaksi tutkittu kenttäkalmistoalue mahdollisesti vielä nyt kyseessäolevalle mäen osalle, kaivautin useampia koeoja. Poikki koko alueen, n. 33 metrin päähän rukoushuoneen päädyistä kaivettiin sen suuntaisesti n. 30 cm:n levyinen koeoja, jossa kuitenkin, samaten kuin toisissa lyhyemmissä, myöskin karttaan № 2 merkityissä koeojissa maa osoittautui koskemattomaksi.

Kun koekaivauksissa niinollen ei ilmaantunut mitään merkkejä mahdollisista esihistoriallisista muinaisjäännöksistä, voitiin mielestäni seurakunnalle myöntää pyydetty lupa soranottoon, joka Toimikunnan kirjeessä 26/6-37, № 1359, sitten annettiin. Jos soranotossa nyt suoritetusta tarkastuksesta huolimatta vielä löytyisi joitakin esineitä t.m.s., lupasi kirkkoherra Kallas huolehtia siitä, että museo viipymättä saisi siitä ilmoituksen.

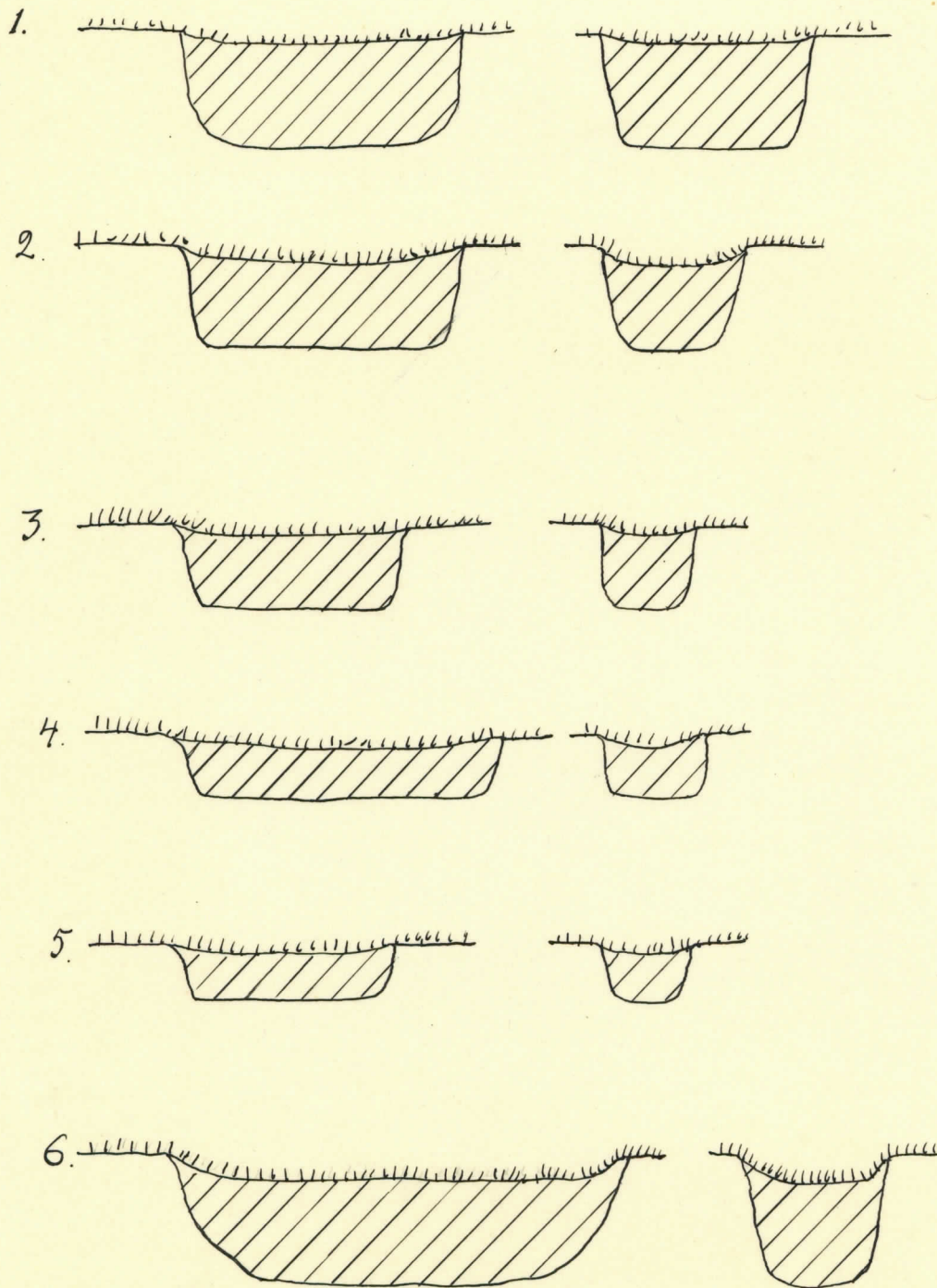
Helsingissä 18 p:nä tammikuuta 1937.

Ella Kivikoski

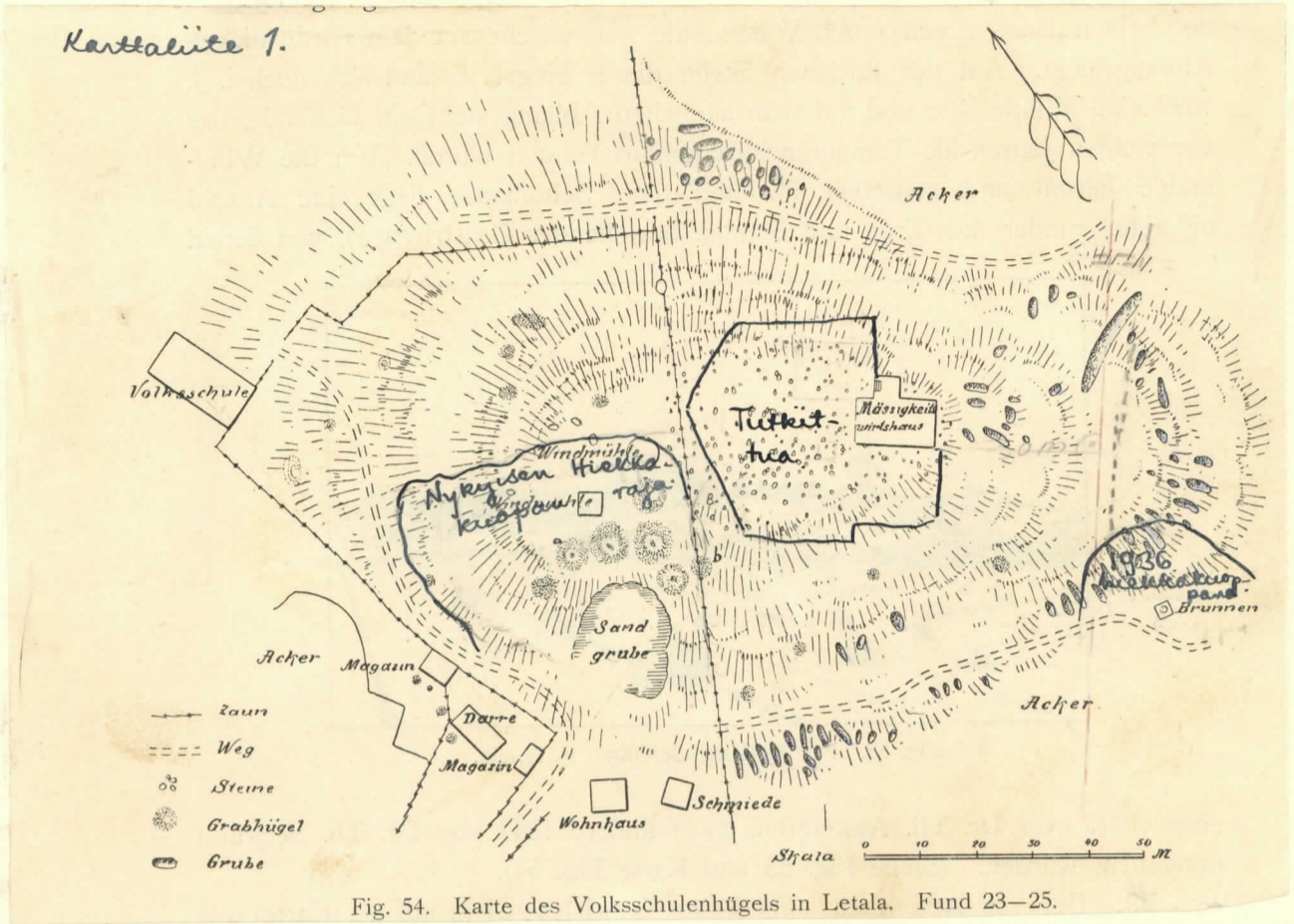

Laitila
Kansakoulumäki
E. Kivikoski
1936.

„Ryssänhaudat” Laitilan Kansakoulumäellä
E. Kivikoski 1936.

0 1 2 3 m.

N° 1 Laitilan Kansakoulumäki SSW:stä 10583.
päin v. 1936.

N° 2 Laitilan Kansakoulumäen SO pää, 10584.
joka osittain luovutettiin sotasa-
loon 1936.